

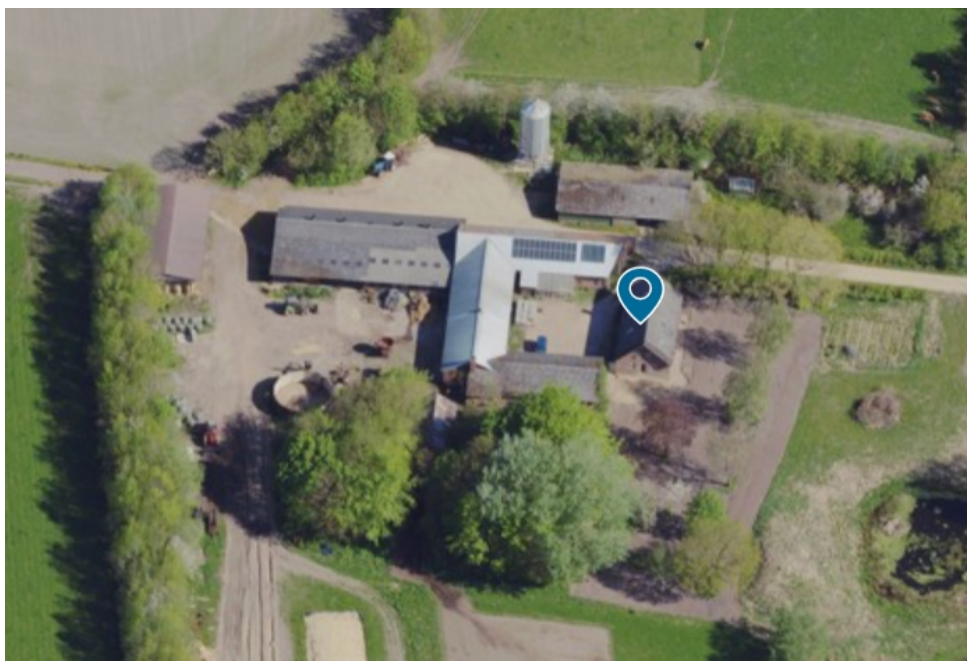
Her er Børnenes Hovedstad

Miljøtilladelse til kvæghold

Bøvlvej 139, 7260 Sønder Omme

Oktober 2025

Dato: 21-10-2025

Teknik og Miljø

Miljøafdelingen
Jorden Rundt 1
7200 Grindsted

Tlf. 7972 7200
www.billund.dk

Sagsnr.:
25/6058

Sagsbehandler:
Mette Hammershøj

KS: RHS

Afdelingens telefon:
Tlf.: 7972 7113
Afdelingens mail:
Landbrug@billund.dk

Har du brug for at sende
fortrolige eller følsomme
oplysninger til os, skal du
gøre det med Digital Post.
Du kan læse mere om
Digital Post på:
billund.dk/borger/digital-post

Indhold

INDLEDNING	3
EJENDOMS- OG VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER	3
TILLADELSE TIL HUSDYRHOLD PÅ BØVLVEJ 139	4
AFGØRELSENS OMFANG OG FORUDSÆTNINGER	5
ØVRIGE FORHOLD	5
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	6
VILKÅR	9
TILLADELSENS UDNYTTELSE OG VARIGHED.....	12
OFFENTLIGGØRELSE MV.	13
KLAGEVEJLEDNING	13
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	15
INDLEDNING	15
BESKRIVELSE OG VURDERING AF DET ANSØGTE PROJEKT	15
<i>Husdyrbrugets beliggenhed</i>	<i>16</i>
<i>Stalde og produktioner</i>	<i>16</i>
<i>Gødningsproduktion og -opbevaring</i>	<i>18</i>
<i>BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget</i>	<i>19</i>
<i>Foder</i>	<i>20</i>
<i>Affald</i>	<i>20</i>
<i>Spildevand / overfladevand</i>	<i>21</i>
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.	22
<i>Lugt</i>	<i>22</i>
<i>Støj, støv, rystelser og transport.....</i>	<i>24</i>
<i>Fluer og skadedyr</i>	<i>26</i>
<i>Lys</i>	<i>27</i>
<i>Landskab og kulturmiljø.....</i>	<i>27</i>
<i>Egenkontrol, driftsforstyrrelser og uheld</i>	<i>28</i>
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD	30
<i>Anlæggets nærhed til Kategori 1- og 2-natur</i>	<i>31</i>
<i>Ammoniakdeposition fra anlægget på naturområdet.....</i>	<i>31</i>
<i>Ammoniakpåvirkning af Kategori 1- og 2-natur</i>	<i>31</i>
<i>Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur.....</i>	<i>32</i>
<i>Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder Kategori 3-natur</i>	<i>32</i>
<i>Påvirkning af Bilag IV-arter.....</i>	<i>33</i>
BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	34
OPHØR	34
SAMLET VURDERING	34
BILAG	35

Indledning

Husdyrbruget på Bøvlvej 139, 7260 Sønder Omme, er et økologisk landbrug med Jersey malkekvæg.

Der ansøges om en miljøtilladelse efter § 16 b til det eksisterende produktionsareal, samt om fleksibilitet i forhold til sammensætningen af besætningen. Der ansøges om en udvidelse af produktionsarealet ved etablering af en kostald med dybstrøelse i en eksisterende bygning samt en befæstet plads mellem eksisterende og ny kostald. I den eksisterende kostald udskiftes malkestald med en malkerobot, og den eksisterende kviestald renoveres fra sandbund til fast bund med pumpesump under dybstrøelsen. Herudover søges om etablering af et nyt maskinhus og en ny gyllebeholder. Ansøgningen er indsendt via det digitale ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk og er modtaget ved Billund Kommune den 12. august 2025.

Ammoniakemissionen fra det samlede husdyrbrug i den ansøgte drift er mindre end 3.500 kg NH₃-N pr. år. Husdyrbruget er derfor ikke omfattet af godkendelsesbestemmelserne i Husdyrbruglovens¹ § 16 a, men af tilladelsesbestemmelserne i lovens § 16 b. Billund Kommune har derfor udarbejdet en tilladelse i henhold til § 16 b, stk. 1, i Husdyrbrugloven, idet lovens bestemmelser om tilladelse efter § 16 får virkning, når et husdyrbrug foretager en etablering, udvidelse eller ændring af produktionsarealet.

Tilladelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for Bøvlvej 139, 7260 Sønder Omme i Billund Kommune. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget, herunder de ansøgte ændringer, kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelsen af tilladelsen, har Billund Kommune lavet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af husdyrbruget. Vurderingen omfatter i overensstemmelse med § 42 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om tilladelse, herunder de stillede vilkår. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering fremgår af det nedenstående.

Ejendoms- og virksomhedsoplysninger

Afgørelsen vedrører landbruget på Bøvlvej 139, 7260 Sønder Omme, ejendomsnr. 9084098, *matrikel nr. 9a, Bøvl By, Sdr. Omme*. Bedriftens CVR-nr. er 39675676, P-nr.: 1023747126. Omme Landbrugsservice, Bøvlvej 139, 7260 Sønder Omme ejer og driver husdyrbruget.

¹ LBK nr. 1065 af 21/08/2025. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² BEK nr. 1089 af 16/10/2024. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Høring af udkast til tilladelse

Dette udkast til tilladelse har, i overensstemmelse med Husdyrbruglovens § 56, stk. 1, været sendt i høring i 2 uger, hvor høringsberettigede i sagen havde mulighed for at komme med bemærkninger til projektet.

Udkastet blev sendt til ansøger:

Omme Landbrugsservice, Bøvlvej 139, 7260 Sønder Omme

Med kopi til:

Louise Spanggaard Jakobsen, loj@sagro.dk

Ejere og beboere på adresserne:

Bøvlvej 131, 7260 Sønder Omme

Bøvlvej 147, 7260 Sønder Omme

Bøvlvej 151, 7260 Sønder Omme

Der blev ikke foretaget høring af ejere af øvrige nabomatrikler, idet afgørelsen vurderes at være af underordnet betydning for disse.

Efter endt partshøring vil evt. indkomne bidrag blive vurderet af Billund Kommune, inden der tages endelig stilling til meddelelse af tilladelsen.

Billund Kommune har ikke modtaget bemærkninger indenfor høringsperioden.

Tilladelse til husdyrhold på Bøvlvej 139

Produktionen, bygninger og anlæg på Bøvlvej 139, er tidligere godkendt efter anmeldelse til daværende Grindsted Kommune og ved efterfølgende tilsynsbeslutninger om fastsættelse af det lovlige dyrehold.

Billund Kommune modtog den 12. august 2025 en ansøgning om tilladelse til opstaldning af Flexgruppe: *Alle kvæg* på sammenlagt 620 m² produktionsareal med dybstrøelse i eksisterende stalde. Herudover søges om etablering af et nyt dybstrøelsesareal på 175 m² i eksisterende bygning samt etablering af et befæstet udeareal på 140 m², der skal benyttes som drivvej. Udearealet er medregnet som produktionsareal.

Der søges desuden om etablering af en ny gyllebeholder på ca. 2.000 m³ samt om etablering af et nyt maskinhus på 800 m².

Med denne miljøtilladelse giver Billund Kommune tilladelse til det ansøgte. Tilladelsen meddeles efter § 16 b, stk. 1 i Husdyrbrugloven, idet Billund Kommune vurderer at:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Anlæg og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen, i nedenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Afgørelsens omfang og forudsætninger

Tilladelsen omfatter de ansøgte aktiviteter på Bøvlvej 139, 7260 Sønder Omme. Ud over ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk har kommunen modtaget supplerende oplysninger om de faktiske forhold på ejendommen og det ansøgte projekt.

I det omfang andet ikke er nævnt i afgørelsen, er den meddelt på baggrund af de oplysninger, som kommunen har modtaget i forbindelse med sagen, hvorfor afgørelsen hviler herpå.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt, herunder byggetilladelser, samt tilladelser iht. Spildevandsbekendtgørelsen³.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler heri kan være en skærpelse af denne tilladelses vilkår.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt eller tilladt i henhold til Husdyrbrugloven. Udvidelser og ændringer skal anmeldes til Billund Kommune, som skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse/tilladelse, eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne tilladelse.

³ BEK. nr. 532 af 27/05/2024. Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

Ikke-teknisk resumé

Indledning

Ejeren af Bøvlvej 139, 7260 Sønder Omme, søger om tilladelse til det eksisterende produktionsareal, samt om fleksibilitet i forhold til sammensætningen af besætningen. Der ansøges om en udvidelse af produktionsarealet ved etablering af en kostald med dybstrøelse i en eksisterende bygning samt en befæstet plads mellem eksisterende og ny kostald. I den eksisterende kostald udskiftes malkestald med en malkerobot, og den eksisterende kviestald renoveres fra sandbund til fast bund med pumpesump under dybstrøelsen. Herudover søges om etablering af et nyt maskinhus og en ny gyllebeholder.

Den ansøgte fremtidige indretning og drift af husdyrbruget skal efter den nugældende Husdyrbruglov baseres på størrelsen af staldarealerne. Der søges om miljøtilladelse til i alt 935 m² produktionsareal (staldarealet hvor dyrene opholder sig og kan afsætte gødning).

Billund Kommune har ud fra de oplyste miljøpåvirkninger foretaget en vurdering af, om påvirkningerne af miljø og omgivelser er acceptable i forhold til de krav, der normalt stilles i lovgivningen. Et resumé heraf kan ses nedenfor.

Afstandsforhold

Husdyrbruget er placeret i landzone (se bilag 1). Den korteste afstand fra husdyrbruget til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Bøvlvej 135) er ca. 315 meter. Den korteste afstand fra husdyrbruget til nærmeste samlede bebyggelse (Bøvl) er ca. 1,9 km, og nærmeste byzone er Sønder Omme, der ligger ca. 2 km syd for ejendommen.

For nye husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg eller ændringer i eksisterende anlæg, der medfører forøget forurening, er der i Husdyrbrugloven og Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴ krav om minimumsafstande til en række forureningsfølsomme omgivelser.

De ansøgte produktionsarealer (stalde og gødningsopbevaringsanlæg) overholder afstandskravene til følsomme omgivelser.

Anlæg, besætning og gødning

Husdyrbrugets indretning kan ses i bilag 2. Der søges om tilladelse til opstaldning af Flexgruppe: *Alle kvæg* på sammenlagt 620 m² produktionsareal med dybstrøelse i eksisterende stalde. Herudover søges om etablering af et nyt dybstrøelsesareal på 175 m² i eksisterende bygning samt etablering af et befæstet udeareal på 140 m², der skal benyttes som drivvej. Udearealet er medregnet som produktionsareal.

Der søges desuden om etablering af en ny gyllebeholder på ca. 2.000 m³ samt om etablering af et nyt maskinhus på 800 m².

⁴ BEK nr. 2243 af 29/11/2021. Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning

Flexgrupper giver mulighed for mere fleksibilitet i forholdet mellem antal og sammensætning af dyreholdet på ejendommen.

Lugt, støv, fluer, støj, rystelser og lys

I ansøgningssystemet er det beregnet, at husdyrbruget kan overholde reglerne om lugtgeneafstand til nærmeste boliger, nærmeste samlede bebyggelse og nærmeste byzone.

I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Billund Kommune har vurderet, at udvidelserne ikke vil medføre væsentlige ændringer i husdyrbrugets frembringelse af lugt, støv, fluer eller støj, og at husdyrbruget på Bøvlvej 139 vil kunne drives uden væsentlige påvirkninger i omgivelserne.

I denne tilladelse er der stillet vilkår med støjgrænser, og der er krav om, at virksomheden ikke må medføre væsentlige gener fra lugt, fluer, støv eller støj. I forhold til lys, er der stillet krav om, at husdyrbruget ikke må give anledning til gener i omgivelserne, som kommunen vurderer, er væsentlige.

Landskab m.v.

Ejendommen ligger i et område, der i Billund Kommunes Kommuneplan 2025-37 er udpeget til særligt værdifuldt landbrugsområde og skovrejsningsområde. Den nye gyllebeholder ligger inden for skovbyggelinje. Der udarbejdes en selvstændig afgørelse om dispensation fra skovbyggelinjen. Ejendommen ligger ikke inden for fredninger eller øvrige beskyttelseslinjer. De ansøgte udvidelser vil ligge helt eller delvist skjult bag eksisterende bygninger og læhegn. Det ansøgte vurderes ikke at være i strid med udpegningerne.

Det er kommunens vurdering, at de ansøgte bygnings- og anlægsmæssige ændringer og udvidelser er i overensstemmelse med den eksisterende kultur- og landskabsmæssige anvendelse i området, og at de ansøgte ændringer og udvidelser ikke vil være i strid med den udpegede beskyttelse eller ændre oplevelsen af landskabet væsentligt.

Natur

Nærmeste Natura 2000-område er *Mose ved Karstoft Å*, der ligger 10 km nordøst for ejendommen. I ansøgningen er husdyrbrugets ammoniakdeposition i området beregnet til nul. Nærmeste naturareal, som er omfattet af lovens kategori 2, er en hede, der ligger ca. 700 m øst for ejendommen. Her er beregnet en ammoniakdeposition på 0,1 kg N, hvilket overholder det generelle beskyttelsesniveau for kategori 2-natur.

I et område omkring ejendommen ligger desuden nogle naturområder, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Der er i ansøgningen foretaget beregninger af, hvilken påvirkning fordampningen af ammoniak fra stalde og gødningsoptagelse medfører på naturen. Beregningerne viser, at der ikke sker væsentlige påvirkninger.

Kommunen kan konstatere, at ammoniakpåvirkningerne i den omgivende natur overholder de generelle beskyttelsesniveauer, der er fastsat i reglerne, og det er kommunens vurdering, at husdyrbruget ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til etablering og drift af husdyrbruget med de ansøgte udvidelser og ændringer, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

Med venlig hilsen

Mette Hammershøj
Miljøsagsbehandler

Vilkår

Tilladelsen meddeles på nedenstående vilkår, som gælder for husdyrbrugets fremtidige anlæg og drift.

Indretning og drift

1. Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med den miljøtekniske beskrivelse og de fastsatte vilkår. Anlæg skal opføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og i den miljøtekniske beskrivelse.
2. Før etablering af nye anlæg skal der indhentes byggetilladelse iht. byggereglementet fra Billund Kommune.
3. Vilkår vedr. drift skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
4. Ændring af ejerforhold eller ansvar for driften skal meddeles Billund Kommune senest 1 måned efter ændringen.

Anlæg og produktion

5. Husdyrbruget skal indrettes med de stalde, staldsystemer og produktioner, der er anført i tilladelsens tabel 1 under ansøgt drift. (jf. afsnittet "Stalde og produktioner"), som gengivet herunder for ansøgt drift. Nye anlæg skal placeres iht. situationsplanen i bilag 2.

Staldnavn (se bilag 2)	Bygningsareal, m ²	Dyre- og staldkategori	Produktionsareal, m ²
Ny kostald	225	Flexgruppe: Alle kvæg, Dybstrøelse	175
Stald 1	717	Flexgruppe: Alle kvæg, Dybstrøelse	510
Stald 2 (kvier)	137	Flexgruppe: Alle kvæg, Dybstrøelse	110
Udeareal	197	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	140
I alt			935

Gødningsopbevaring og -håndtering

6. Pumpning af gylle til og fra gyllebeholderne skal foregå under opsyn.

Affald

7. Husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.
8. Farligt affald skal opbevares i tætte, lukkede beholdere, der er mærkede, så det tydeligt fremgår, hvad de indeholder. Beholderne skal opbevares under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagspladsen skal have en tæt belægning og være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område uden mulighed for afløb til jord, grundvand,

overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares.

Spildevand /overfladevand

9. Overfladevand fra arealer, hvor der kan ske spild med forurenende foder eller gødning eller opstå anden forurening, må ikke afledes til dræn, vandløb eller nedsivning. Afledningen af ejendommens overfladevand må ikke udvides, inden kommunen har meddelt særskilt tilladelse hertil.
10. Tagvand skal nedsives i faskiner i overensstemmelse med gældende vejledning, medmindre kommunen har meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning.

Lugt

11. Husdyrbruget må ikke give anledning til lugtpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtfrembringelse begrænses mest muligt.
12. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at ejendommen giver anledning til væsentlig lugtpåvirkning, skal ejendommen foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrproduktionens anlægs- og driftsmæssige kilder til lugtfrembringelse og i nødvendigt omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om sagkyndig undersøgelse, skal myndigheden tilsendes den sagkyndiges redegørelse med anbefalede lugtreducerende tiltag, samt en tids- og handlingsplan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.

Støj og vibrationer

13. Virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden (kl. 22.00 – 07.00), herunder fra mobile støjklender.
14. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau, ved omliggende beboelse og deres udendørs opholdsarealer, må maksimalt udgøre følgende værdier:

Dagtimer		Ved beboelse i det åbne land	Midlingstid
Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB (A)	8 timer
	kl. 18.00 - 22.00	45 dB (A)	1 time
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB (A)	7 timer
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB (A)	4 timer
Søn - og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB (A)	8 timer
Alle dage*	kl. 22.00 – 07.00	40 dB (A)	½ time

*Støjens spidsværdi må om natten (kl. 22.00 - 07.00) ikke overstige 55 dB (A).

15. Husdyrbruget må ikke medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Til - og frakørsel

16. Virksomheden skal planlægge mest mulig transport afviklet i dagperioden.
17. Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal ved udkørsel til offentlig vej være tæt og renholdt i et omfang, så spild undgås.
18. Tilkørselsveje og arealer omkring bygningerne, siloerne og gyllebeholder m.m. skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.
19. Evt. spild skal fjernes efter arbejdets afslutning og/eller samme dag ved arbejdstids ophør.

Støv

20. Husdyrbruget må ikke give anledning til støvpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. I tørre perioder, hvor transport kan give gener ved beboelser, institutioner m.v., skal virksomheden i nødvendigt omfang tilrettelægge arbejdets udførelse med henblik på at begrænse støvpåvirkning fra transport, herunder om nødvendigt ved anvendelse af støvdæmpende foranstaltninger eller ved indstilling af transporterne under ugunstige vindforhold.

Skadedyrsbekæmpelse

21. Der skal overalt på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse, i henhold til de veterinære bestemmelser.
22. Husdyrbruget må ikke give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlige fluegener, kan virksomheden påbydes at foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til fluefrebringelse udført og i nødvendigt omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om en sagkyndig undersøgelse, skal der tilsendes en redegørelse fra den sagkyndige, samt en plan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.
23. Opbevaring af foder m.m. skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Lys

24. Husdyrbruget må ikke give anledning til lyspåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig.

Driftsforstyrrelser og uheld

25. Olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.
26. Påfyldningspumper og slanger skal holdes i en sådan tilstand, at de ikke giver anledning til spild. Påfyldning af brændstof på traktorer og andre landbrugsmaskiner skal ske på en plads, der er indrettet på en sådan måde, at evt. spild ikke medfører risiko for forurening af jord, grundvand, overfladevand og afløbssystemer. Eventuelt spildt brændstof skal opsamles med det samme. Tankpistol må ikke kunne fastlåses i åben stilling under påfyldning, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.
27. Ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet, skal virksomheden straks foretage alarmering af alarmcentralen på telefonnr. 112, og afværgeforanstaltninger jf. beredskabsplanen skal iværksættes.

Tilsyn og kontrol/Egenkontrol

28. Hvis tilsynsmyndigheden modtager støjklager over husdyrbrugets drift og produktion, er husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning forpligtet til at føre følgende egenkontrol:

For egen regning skal husdyrbruget dokumentere, at de stillede støjkrav er overholdt. Dokumentation kan maksimalt kræves én gang pr. år, hvis støjgrænserne er overholdt. Målinger/beregninger skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" i henhold til gældende lovgivning, og skal udføres af et laboratorium eller en person, som er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på maksimalt ± 3 dB(A).

Resultaterne af målinger og beregninger skal være afrapporteret til tilsynsmyndigheden senest 3 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat anmodning herom.

Ophør

29. Ved ophør af bedriften skal stalde mv. tømmes og rengøres. Gødningsrester og spildevand skal bortskaffes efter gældende regler. Alt affald skal bortskaffes i overensstemmelse med ovenstående vilkår for affaldsbortskaffelse.

Tilladelsens udnyttelse og varighed

I henhold til Husdyrbruglovens § 59 a bortfalder en godkendelse eller en tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter at godkendelsen eller tilladelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen eller tilladelsen for denne del. En godkendelse eller tilladelse anses iht. § 63 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for udnyttet,

når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri, anses en godkendelse eller tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

Herefter gælder, at hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen eller tilladelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Tilsynsmyndigheden kan ved revurdering efter Husdyrbruglovens § 41 ændre vilkårene i en godkendelse eller tilladelse ved påbud, jf. lovens § 39. Vilkaere for godkendte eller tilladte forhold kan dog tidligst ændres, når der er forløbet 8 år efter, at de er blevet godkendt eller tilladt.

Offentliggørelse mv.

Endelig afgørelse om miljøtilladelse annonceres den 21. oktober 2025 på Billund Kommunes hjemmeside samt den 29. oktober 2025 i Ugeavisen Billund-Grindsted.

Afgørelsen sendes til:

Omme Landbrugsservice, Bøvlvej 139, 7260 Sønder Omme

Med kopi til:

Louise Spanggaard Jakobsen, loj@sagro.dk

Øvrige:

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk

Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dnbillund-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) natur@dof.dk

DOF-lokalafdeling, billund@dof.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, ved Niels Barslund,
nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Rådet for Grøn Omstilling, info@rgo.dk

Sundhedsstyrelsen, TRvest@stps.dk

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettigede fremgår af § 84 – 88 i Husdyrbrugloven. Klagen skal være indgivet senest den 18. november 2025.

Du klager via Klageportalen, der ligger på www.borger.dk og www.virk.dk.

Vejledning om, hvordan man skal logge på og anvende Klageportalen, kan findes på naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/, samt på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til kommunen. Når du klager som privatperson, skal du betale et gebyr på kr. 900, mens gebyret er 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. En klage er indgivet, når

den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen (det vil sige, at du har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En eventuel klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Udnyttelse af afgørelsen inden klagefristens udløb sker på egen risiko

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder, eller - hvis sagen påklages - inden 6 måneder efter, at endelig afgørelse foreligger.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt danner baggrund for afgørelsen om tilladelse til husdyrbruget på Bøvlvej 139, 7260 Sønder Omme.

Hensigten med den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er at undersøge, om ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen i forbindelse med det ansøgte projekt, samt om projektet kan medføre, at husdyrbruget påvirker omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering beskriver og vurderer de miljøpåvirkninger af omgivelserne, som husdyrbruget inklusiv den ansøgte udvidelse giver anledning til. Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er indeholdt i Husdyrbrugloven, Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens digitale vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt

På vegne af husdyrbruget har miljørådgiver Louise Spanggaard Jakobsen, Sagro, indsendt ansøgning om miljøtilladelse til husdyrholdet på Bøvlvej 139, idet der ønskes tilladelse til det eksisterende produktionsareal og tilladelse til flexgrupper. Der ansøges om en udvidelse af produktionsarealet ved etablering af en kostald med dybstrøelse i en eksisterende bygning samt en befæstet plads mellem eksisterende og ny kostald. I den eksisterende kostald udskiftes malkestald med en malkerobot, og den eksisterende kviestald renoveres fra sandbund til fast bund med pumpeump under dybstrøelsen. Herudover søges om etablering af et nyt maskinhus og en ny gyllebeholder.

Der er ansøgt om tilladelse efter Husdyrbruglovens § 16 b, stk. 1, via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk, hvor den seneste version af ansøgningen er indsendt den 27. august 2025 (skema 251761, version 3). Ansøgningsmaterialet redegør for de samlede påvirkninger fra det fremtidige husdyrbrug efter gennemførelse af de ansøgte ændringer.

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering er foretaget med baggrund i det senest indsendte ansøgningsmateriale.

Der er redegjort nærmere for husdyrbrugets indretning og drift i de nedenstående afsnit. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for tilladelsen. Der stilles derudover vilkår om, at ændringer i ejerforhold skal meddeles til Billund Kommune.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er placeret i landzone (se bilag 1). Den korteste afstand fra husdyrbruget til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Bøvlvej 135) er ca. 315 meter. Den korteste afstand fra husdyrbruget til nærmeste samlede bebyggelse (Bøvl) er ca. 1,9 km, og nærmeste byzone er Sønder Omme, der ligger ca. 2 km syd for ejendommen.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 6 ikke tilladt:

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 8 ikke tilladt inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.
- 2) 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m².
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 7) 30 m til naboskel.

Ved etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning på husdyrbrug skal der desuden være mindst 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m².

Eksisterende byggeri, der ikke ændrer anvendelse, er ikke omfattet af afstandskravene.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at de ansøgte anlæg kan overholde afstandskravene i Husdyrbruglovens § 6 og § 8, og at anlæggenes placering ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne.

Det er kommunens vurdering, at byggeriet opfylder kravet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42, stk. 3 om, at det skal være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Stalde og produktioner

Tilladelsen meddeles på baggrund af forureningspåvirkninger, som beregnes ud fra de ansøgte staldarealer og dyregrupper. Hensigten er, at virksomheden efterfølgende kan foretage en række ændringer indenfor de tilladte forureningsmæssige rammer, uden at dette kræver en ny tilladelse.

Der søges om tilladelse til opstaldning af Flexgruppe: *Alle kvæg* på sammenlagt 620 m² produktionsareal med dybstrøelse i eksisterende stalde. Herudover søges om etablering af et nyt dybstrøelsesareal på 175 m² i eksisterende bygning samt etablering af et befæstet udeareal på 140 m², der skal benyttes som drivvej i forbindelse med malkning, eller når køerne skal på græs. Udearealet er medregnet som produktionsareal.

En flexgruppe er en kombination af flere specifikke dyretyper og staldsystemer, som kan vælges, hvis man som ansøger ønsker fleksibilitet i sin godkendelse eller tilladelse til at kunne skifte mellem forskellige dyretyper uden at skulle forny sin godkendelse/tilladelse. Når der ansøges om flexgruppe, bliver påvirkninger beregnet efter "worst case", dvs. i beregning af emissioner af ammoniak og lugt vil der blive beregnet med faktorerne fra den af de specifikke dyretyper og staldsystemer, der indgår i gruppen, som har den højeste emission.

Husdyrbrugets fremtidige indretning er vist i bilag 2. Nedenfor fremgår stalde og dyrehold, som disse er oplyst i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift i det digitale ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk.

Staldnavn (se bilag 2)	Bygningsareal, m ²	Dyre- og staldkategori	Produktionsareal, m ²
Ansøgt drift			
Ny kostald	225	Flexgruppe: Alle kvæg, Dybstrøelse	175
Stald 1	717	Flexgruppe: Alle kvæg, Dybstrøelse	510
Stald 2 (kvier)	137	Flexgruppe: Alle kvæg, Dybstrøelse	110
Udeareal	197	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	140
I alt			935
Nudrift			
Stald 1	717	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse	476 34
Stald 2 (kvier)	137	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	110
I alt			620
8 års drift			
Stald 1	717	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse	476 34
Stald 2 (kvier)	137	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	110
I alt			620

Tabel 1. Stalde og produktioner

Produktionsareal er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen defineret til alene at omfatte det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, det vil sige areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast

placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lignende.

Servicerum, gangarealer m.v., og stiadskillelser, arealer med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes sædvanligvis ikke.

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ved en opmåling i staldene foretaget af ansøger. Gangarealer, men ikke inventar og foderkrybber, er fratrullet.

Udover de nævnte stalde er der på ejendommen to flytbare læskure. Det følger af definitionen af produktionsareal i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2, nr. 4, at der ikke kan fastlægges produktionsareal for "ikke fast placerede husdyranlæg", herunder flytbare læskure.

Etablering af ikke fast placerede husdyranlæg kan ske uden godkendelse eller tilladelse efter §§ 16 a og 16 b i Husdyrbrugloven, hvis grundarealet af alle ikke fast placerede husdyranlæg på husdyrbruget tilsammen bliver på højst 100 m². Da der ikke er andre ikke fast placerede husdyranlæg på ejendommen, er denne betingelse overholdt. De to flytbare læskure er derfor ikke medtaget i ansøgningen.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til indretning af stalde m.v., jf. § 8 i bekendtgørelsen, skal overholdes. Folde/indhegninger skal have et tæt plantedække.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ansøgers opgørelser af produktionsarealerne er udført korrekt.

Indretning og drift af staldanlæg skal ske iht. Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler. Bekendtgørelsens indretnings- og drifts krav har direkte regulerende virkning overfor husdyrbruget, hvorfor kravene ikke skal optages som vilkår i tilladelsen.

Der fastsættes vilkår, som tillader de ansøgte stalde og staldsystemer, som disse er vist i ansøgt drift i tabel 1.

Gødningsproduktion og -opbevaring

Der produceres dybstrøelse og gylle på bedriften. Opbevaringsanlæg fremgår af tabel 2.

Opbevaringsanlæg	Opført	Rumfang m ³	Overfladeareal m ²
Gyllebeholder 1	1997	287	66
NY Gyllebeholder		Ca. 2.000	
Møddingsplads			120
I alt		2.287	

Tabel 1. Husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg

Ansøger oplyser flg.:

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv. Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortanken til gyllebeholder. I fortanken er der en el-pumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Gyllen leveres ikke på nuværende tidspunkt til biogas, med dette påtænkes i fremtiden. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn.

Der ansøges om en gyllebeholder på ca. 2.000 m³. Det er endnu ikke afgjort, hvor stor gyllebeholderen præcist bliver. Den får en diameter på op til 30 m og nedgraves, så der er op til 3 m over terræn. Hvis det er muligt i forhold til grundvandet, nedgraves den yderligere.

I forhold til fremtidig drift er der mulighed for at leje eller købe yderligere jord, hvilket vil give et øget behov for opbevaringskapacitet. Det er derfor nødvendigt for driften, at beholderen bliver op til 2.000 m³.

Gyllebeholderen overdækkes med en teltoverdækning i grå presenning, som bliver op til 7 m høj. Samlet set bliver gyllebeholderen med teltoverdækning op til 9 m høj. Hvis gyllebeholderen kan nedgraves mere, eller der vælges en mindre diameter, bliver den samlede højde lavere.

I ansøgningen er der ikke regnet med ammoniakreduktionseffekten af overdækningen. Dette er valgt for at undgå, at der stilles vilkår om, at gyllebeholderen skal opføres. Hvis den bliver bygget, vil den blive overdækket, og effekten af overdækningen kan så benyttes på et senere tidspunkt.

Gyllebeholderen placeres ca. 250 m øst for ejendommen, uden tilknytning til eksisterende bygninger. Beholderen er tiltænkt til opbevaring af afgasset gylle, som returneres fra biogasanlæg. Der leveres ikke gylle til biogas på nuværende tidspunkt, og beholderen er dermed en fremtidssikring for, at levering til biogas kan blive aktuelt. Af hensyn til smitterisiko ønsker ansøger ikke, at lastbiler med afgasset gylle skal køre ned til staldene, og beholderen er placeret derefter.

Beholderen afskærmes med træbeplantning på alle sider og vurderes derfor at være tilstrækkeligt afskærmet til at opfylde de landskabelige krav.

Med denne godkendelse medfølger en fleksibilitet i antallet og sammensætningen af dyreholdet. Det er derfor på nuværende tidspunkt ikke muligt at foretage en præcis kapacitetsberegning. Der vil dog til enhver tid være tilstrækkelig opbevaringskapacitet til minimum 9 måneders flydende husdyrgødning fra den aktuelle bedrift, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen af 29. november 2021, §§ 10 og 11.

Dybstrøelse fra småkalve, hvor der udmuges hyppigt, opbevares på møddingspladsen. Komposteret dybstrøelse placeres om nødvendigt i markstak.

Kommunens vurdering

Der er i IT-ansøgningen beregnet på emission fra gødningslagre.

Indretning og drift af gyllebeholdere og møddingspladser reguleres via generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Kommunen finder den generelle regulering tilstrækkelig, og der vurderes ikke at være behov for yderligere regulering via vilkår i denne miljøtilladelse.

BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget

Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager), i henhold til § 25 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

I Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af det BAT-betingede maksimale emissionsniveau, som viser at stalde og gødningsoplag på Bøvlvej 139 maksimalt må være på 1.221 kg NH₃-N/år. Det er desuden beregnet, at den faktiske emission fra husdyrbruget er på 1.221 kg NH₃-N/år.

Den BAT-betingede emissionsgrænseværdi for ammoniaktab fra stald og lager for husdyrproduktionen på Bøvlvej 139 er dermed overholdt.

Kommunens vurdering

Det er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet, at den ansøgte produktion på Bøvlvej 139 overholder vejledende BAT krav. Kommunen stiller vilkår, der fastholder forudsætningerne for beregningerne.

De øvrige forhold omkring indretning og drift, som har betydning for husdyrbrugets ammoniakemissioner, er vurderet og vilkårsreguleret i ovenstående afsnit "Stalde og produktion" og "Gødningsproduktion og -opbevaring".

Foder

Ansøger oplyser flg.:

Ensilage opbevares primært i ensilagesiloer, men kan også opbevares i markstak. I kornlageret opbevares råvarer og korn i siloer, mens halm opbevares udendørs samt i den nuværende lade. Derudover findes en udendørs kornsilo. Placering af anlæggene fremgår af bilag 2.

Kommunens vurdering

Indretning og drift af ensilagepladser er omfattet af reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Idet det forudsættes, at etablering, indretning og drift af ensilagepladserne sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering ved vilkår i denne afgørelse.

Affald

Ansøger oplyser følgende vedr. reststoffer og affald:

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af diesel- og fyringsolie og smøreolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet. Dieselolien opbevares i værkstedet i en overjordisk tank på 1300 liter. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Smøreolie anvendes til traktorer og maskiner. Spildolien derfra opbevares i 200 liter tromler i værkstedet, og de er ligeledes placeret på fast bund uden afløb.

Kemikalier

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af rengørings- og desinfektionsmidler til malkeanlægget. Rengørings- og desinfektionsmidler til malkeanlægget opbevares i tankrummet. Det er minimalt, hvad der anvendes af rengøringsmidler.

Medicin

Medicin håndteres af dyrlæge, og der er derfor ikke medicin opbevaring eller affald på ejendommen.

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Billund Kommune, og det kildesorteres i fraktioner efter gældende affaldsregler.

Fast affald

Generelt er affaldsmængden minimal på ejendommen, og det har ikke været muligt at angive et estimat for mængden. Mængden er ikke større, end at det bliver sorteret og afhentet ved behov (Marius Petersen) eller kørt direkte på genbrugsplads (Grindsted). Affaldssortering er i værkstedet.

Farligt og klinisk risikoaffald

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i service-rum/værksted. Andet leveres til kommunal modtagestation eller ved Brians Renovation.

Olie- og kemikalieaffald

Olieaffald afleveres på den kommunale modtagestation eller afhentes af godkendt firma.

Døde dyr

Døde dyr skal på sigt opbevares overdækket af et kadaverdækken på plads ved den ny gyllebeholder.

Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at den beskrevne affaldshåndtering er tilstrækkelig. Der stilles et generelt vilkår vedrørende opbevaring af farligt affald, og om at husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

Håndtering af døde dyr er reguleret direkte ved en særskilt bekendtgørelse.

Spildevand / overfladevand

Om håndtering af spildevand og overfladevand oplyser ansøger:

Der er intet sanitært spildevand fra driftsbygningerne. Det sanitære spildevand fra stuehuset ledes videre til et pilefordampningsanlæg. Overfladevand fra befæstede arealer ledes via afløb til gyllekanaler og videre til gyllebeholderen. Overfladevand fra ensilagesiloerne opsamles i en 15 m³ beholder, hvorfra det ledes til en hydrant og udsprinkles på marken nord for plansiloerne ved hjælp af en mobil sprinkler. I perioder, hvor udsprinkling ikke er mulig, kan vandet alternativt pumpes ind i gyllekanalerne. Afløbsforhold kan ses i bilag 3.

Kommunens vurdering

Indretning og drift af ensilagepladser er omfattet af reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Idet det forudsættes, at etablering, indretning og drift af ensilagepladserne sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering ved vilkår i denne afgørelse.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor mange dyr, der er på ejendommen, og hvilken art, der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener med fluer og andre skadedyr.

Kommunen skal i henhold til § 42 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse eller tilladelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- landskabelige værdier,
- jord, grundvand og overfladevand og
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Derudover skal kommunen vurdere påvirkningerne på natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning. Disse forhold behandles nedenfor i afsnittet om projektets påvirkninger af omgivelserne for så vidt angår de naturmæssige forhold.

Lugt

Lugt stammer primært fra stalde. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med opbevaring af ensilage og gødning samt udbringning af husdyrgødning.

I henhold til § 32 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal følgende geneniveauer for lugt overholdes ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug:

Kategori	Beskrivelse	Geneniveau*
A: Byzone	I et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	5 OU _E /m ³ og 1 LE/m ³
B: Samlet bebyggelse	I et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften (samlet bebyggelse)	7 OU _E /m ³ og 3 LE/M ³
C. Enkeltbolig uden landbrugspligt	Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.	15 OU _E /m ³ og 10 LE/m ³

Tabel 3. Lugtgrænser jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31

*De anførte geneniveauer udtrykker, at der accepteres en større lugtpåvirkning ved enkeltboliger i det åbne land, end i byzone og samlet bebyggelse.

I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Lugtgener fra staldanlæg vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk, hhv. ny beregningsmodel for lugt og "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udgivet af Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne, maj 2002. Vurderingen tager udgangspunkt i den længste geneafstand beregnet efter de to modeller.

Geneafstanden for lugt beskriver den afstand fra stalden, hvor der kan forekomme så meget staldlugt, at det karakteriseres som "væsentlige lugtgener". Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt, jf. ovenstående tabel 3.

Resultatet af lugtberegningerne for Bøvlvej 139 ved de følsomme områdetyper fremgår af nedenstående tabel 4.

Områdetype	Beregnet geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand* (m)
A: Byzone, Sønder Omme	170	1.985
B: Samlet bebyggelse, Bøvl	96	1.885
C: Enkeltbolig uden landbrugspligt, Bøvlvej 135	54	316

Tabel 4. Resultater af lugtberegninger

*Afstand fra lugtcentrum af staldbygningerne.

Beregningerne er udført via FMK-modellen, mens de i forhold til byzone og samlet bebyggelse er udført via den nye model.

Kommunens vurdering

Beregningerne viser, at geneafstanden til byzone, samlet bebyggelse og enkeltboliger er overholdt. Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad så man normalt ikke vil karakterisere det som generende.

Som grundlag for beregningerne er det anført, at der ikke er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltboliger uden landbrugspligt eller indenfor en afstand af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone. Det er kommunens vurdering, at dette er korrekt.

Ud over geneafstanden, anvendes i lovgivningens regi begrebet lugtkonsekvensområde, som breder sig ud over et større område omkring husdyrbruget end geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er et beregningsmæssigt område omkring centrum for husdyrbrugets produktionsanlæg, om hvilken Natur- og Miljøklagenævnet i flere afgørelser anfører, at det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt i det væsentlige kan observeres. Natur- og Miljøklagenævnet har på den baggrund vurderet, at beboelse indenfor lugtkonsekvensområdet skal betragtes som omfattede af lovens høringsregler, selvom sådan beboelse eventuelt ligger udenfor geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er for det ansøgte husdyrbrug beregnet til 191 meter. Der ligger ingen beboelser inden for denne afstand.

Der fastsættes vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til lugtpåvirkninger, som miljømyndigheden finder, er væsentlige. Samtidig stilles der vilkår om, at kommunen kan kræve en redegørelse, hvis det skønnes, at husdyrbruget giver anledning til væsentlige lugtgener.

Støj, støv, rystelser og transport

Ansøger oplyser flg. vedr. støv og rystelser:

Der kan være støv i forbindelse med håndtering af halm til strøelse, med det vil kun være kortvarigt, der strøes med håndkraft. Der er kornrens på kornlageret, hvilket kan udvikle støv i perioder. Der kan udvikles støv i forbindelse med indblæsning i udendørssiloer. Afstanden til naboerne er forholdsvis stor.

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser, maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor, og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang, der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Ansøger oplyser flg. vedr. støj og transporter:

Der benyttes højtryksrenser en gang årligt i forbindelse med vask, der strøes med håndkraft.

De væsentligste støjklender på et kvægbrug er malkeanlægget, foderleverancer, gyllepumper, støj fra transporter, m.v.

Alle staldene er med naturlig ventilation. I stald 1 er der horisontale propeller til cirkulationsventilation. Cirkulationsventilationen tændes manuelt og benyttes ved behov om sommeren.

I stald 1 bliver der en malkerobot som kører døgnet rundt. Vakuumpumpen er frekvensstyret og er placeret i teknikummet i samme bygning. Der er således god afskærmning for støjklenden.

Oprøring af gyllebeholdere sker forud for udkørsel af gylle på markerne primært om foråret. I forbindelse med høst ensileres der i plansilo. Der vil sammenlagt blive ensileret ca. 7-10 dage pr år. I forbindelse med ensilering kan det blive nødvendigt at arbejde udenfor dagtimerne.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt interne transporter på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder. De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Belastningen af antallet transporter er derfor i en afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr og afhentning af mælk kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets/mejeriets køreplaner.

Der er ingen naboer tæt på de indkørsler, der anvendes til driften.

I nedenstående tabel er der angivet et forventet antal transporter. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Der leveres ikke på nuværende tidspunkt til biogas, muligheden er indtænkt som en fleksibilitet til mulig fremtidig drift, der forventes derfor ikke transporter til dette.

Type	Antal/år Nudrift	Antal/år Ansøgt drift
Levende husdyr	2-3	2-3
Afhentning af mælk	365	365
Indkøbt foder	12	12
Hjemtransport af korn	15	15
Grovfoder	84	84
Fodertransport med foderblander	-	-
Halmkørsel	30	60
Brændstof	6	6
Udbringning af husdyrgødning, flydende	15	30
Udbringning af husdyrgødning, fast	10	20
Afhentning af gylle og dybstrøelse, biogas*	0	15
Handelsgødning	0	0
Døde dyr	1	1
Affald	12	12
Inseminør	100	100
Dyrlæge	30	30

Øvrige (f.eks. sækkevarer, montører, elektriker m.m.)	48	48
Samlet antal transporter	731	801

* Hvis dette bliver aktuelt

Kommunens vurdering

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmeste boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Der stilles vilkår om overholdelse af disse grænseværdier.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget kan drives, uden at dette medfører støjgener.

Der stilles vilkår om, at virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særligt agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden, herunder fra mobile støjkluder.

Miljøstyrelsen har i orientering nr. 9/1997⁵ opstillet orienterende grænseværdier for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer. Grænseværdierne gælder indendørs i boliger mv. Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget på Bøvlvej 139 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjkluder til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som kan medføre gener i omgivelserne.

På den baggrund finder kommunen ikke, at der i denne tilladelse skal fastsættes vilkår med grænseværdier for disse påvirkninger. For at give mulighed for myndighedsmæssige indgreb stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige. Tilsynsmyndigheden har herudover mulighed for at kræve evt. påvirkninger nærmere undersøgt, jf. § 53 i Husdyrbrugloven.

Der er ingen nabobeboelser i umiddelbar nærhed af ejendommens indkørsel, og transporter forbi nærmeste naboer sker på offentlig vej. Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget på Bøvlvej 139 vil kunne drives som ansøgt, uden at transport til og fra husdyrbruget medfører miljøpåvirkninger i omgivelserne, som er uforenelige med omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

For at sikre mulighed for indgreb stilles der vilkår om, at Billund Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning. Desuden stilles der vilkår til transport og transportarealer på ejendommen, samt transport til og fra ejendommen.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser flg. vedr. fluer og skadedyr:

⁵ Miljøstyrelsens orientering nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø".

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddelige og rene. Fluer bekæmpes ved hyppig udmugning hos kalve samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges. Rottebekæmpelse sker via kommunal og privat ordning, samt katte.

Kommunens vurdering

Det vurderes, at den beskrevne praksis til bekæmpelse af fluer og rotter er tilstrækkelig til at sikre, at der ikke opstår gener for omgivelserne.

Lys

Ansøger oplyser flg. vedr. lys:

Der er udendørslys ved vest gavlen af stald 1. Lyset er tændt, når det er nødvendigt for arbejdet. I staldene er der lys, når det er nødvendigt for arbejdet og nødvendigt for dyrevelfærd. Om natten er der natsænkning på lyset, så dyrene kan orientere sig.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ejendommen kan drives, uden at dette medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Kommunen finder dog, at der bør sikres mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor eventuelle lysgener, hvorfor der fastsættes vilkår om, at virksomheden ikke må give anledning til lyspåvirkning, som tilsynsmyndigheden finder er væsentlig.

Landskab og kulturmiljø

Husdyrbrugets bygninger er vist i bilag 2.

Ansøger skriver flg. vedr. landskab og kulturmiljø:

Husdyrbruget er placeret i landzone. Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet. Ejendommen ligger indenfor særlig værdifuldt landbrugsområde. Indenfor disse områder forudses der ikke væsentlige konflikter mellem landbrugsdriften og de omgivende arealanvendelser, og områderne skal i særlig grad anvendes til jordbrugsdrift.

Ejendommen ligger inden for skovrejsningsområder, og den nye gyllebeholder ligger inden for skovbyggelinje. Skovrejsningsområder er områder, hvor rejsning af ny skov særligt fremmes. Tilplantning er frivillig og går ikke forud for landbrugsdrift. Det betyder, at der kan opføres byggeri, der er nødvendig for en fortsat landbrugsdrift.

Kommunens vurdering

Bøvlvej 139 ligger i et landbrugslandskab med spredtliggende gårde. Bortset fra den nye gyllebeholder, er de ansøgte udvidelser placeret i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, i overensstemmelse med kravet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 24.

Ejendommen ligger i et område, der i kommuneplanen 2025-2037 er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde, hvor - i henhold til kommuneplanens retningslinjer - landbrugets udviklingsplaner og investeringsinteresser skal vægtes højt.

Ejendommen ligger desuden inden for et område, som i kommuneplanen er udpeget som skovrejsningsområde. Det fremgår af kommuneplanens retningslinjer, at områder udpeget til skovrejsningsområder, skal beskyttes mod arealanvendelser og anlæg, der kan virke hindrende for skovtilplantning.

Udover ovennævnte, ligger ejendommen uden for udpegede områder, som i kommuneplanen er omfattet af retningslinjer af hensyn til naturmæssige, geologiske eller kulturhistoriske værdier. Ejendommen ligger heller ikke i områder, som, i henhold til kortlægningen i Danmarks Miljøportal, er omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer, bortset fra den ansøgte gyllebeholder, der ligger inden for skovbyggelinje. Kommunen udarbejder en selvstændig afgørelse om dispensation fra skovbyggelinjen.

Det ansøgte maskinhus og det nye udeareal placeres i tilknytning til ejendommens eksisterende bygninger. Den ansøgte gyllebeholder vil ligge i et skovstykke, ca. 260 m øst for ejendommen. I forhold til indkig fra omgivelserne vil de nye anlæg ligge skjult bag skov samt eksisterende læhegn og bygninger.

Det er kommunens vurdering, at de ansøgte bygnings- og anlægsmæssige ændringer og udvidelser er i overensstemmelse med den eksisterende kultur- og landskabsmæssige anvendelse i området, og at de ansøgte ændringer og udvidelser ikke vil være i strid med den udpegede beskyttelse eller ændre oplevelsen af landskabet væsentligt.

Egenkontrol, driftsforstyrrelser og uheld

Ansøger skriver flg.:

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: spild af kemi eller olie, brand samt uheld med eller ved gyllebeholder herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholder ved påkørsel eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

Minimering af risiko for uheld

Dieseltanken, smøreolie og spildolie står indendørs i værkstedet på betonunderlag og uden afløb, og tankning foregår på fast bund. For at minimere risikoen for spild sker påfyldning af diesel altid under opsyn. Eventuelt spild opsamles med sugende materiale som findes i nærheden.

Gyllebeholderne er underlagt kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at de er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel af en gyllebeholder med maskiner eller andet, vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gyllebeholderne tømmes med gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil Alarmcentral (tlf. 112) blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Hvis en gyllebeholder skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

Forslag til egenkontrol

- Der etableres flydelag på gyllebeholderne for at minimere ammoniakemission, flydelaget kontrolleres månedligt og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere efterses årligt for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandør.
- Der udføres 5 og 10-årig beholderkontrol, hvilket betyder, at beholderen hvert 5./10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om beholderen opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.
- Vandforbruget registreres månedligt/årligt med henblik på at kunne identificere lækager. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Elforbruget registreres månedligt.
- Mælkekøleanlægget kontrolleres en gang om året af et autoriseret kølefirma, hvorved eventuelle finindstillinger foretages, dette kan give store energibesparelser,
- Der overvåges ved gyllepumpning.
- Der føres logbog over gyllebeholdere.
- I løbet af dagen og i forbindelse med den daglige drift bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn.
- Dyr registreres i CHR-registret.

Kommunens vurdering

De beskrevne egenkontrolltiltag er omfattet af gældende lovgivning eller er frivillige tiltag, og der stilles derfor ikke vilkår dertil.

Husdyrbrugets anlæg ligger inden for områder, der er udpeget som områder med særlige drikkevandsinteresser.

For at sikre mod forurening fra oplag af kemikalier, samt oplag af olie (oplag ud over oplag reguleret af Olietankbekendtgørelsen⁶), stilles der vilkår om, at olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

⁶ BEK nr. 1257 af 27/11/2019. Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

Der stilles desuden vilkår om, at tankning skal ske på et fast underlag og således, at spild ikke kan ledes til grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, og at tankpistol ikke må kunne fastlåses i åben stilling, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.

Der stilles vilkår om, at virksomheden skal alarmere alarmcentralen ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet. I forhold til at forebygge forurening fra gyllehåndtering har kommunen vurderet, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler generelt er tilstrækkelige til at sikre mod forurening fra gødningshåndtering. Der stilles dog vilkår om, at pumpning af gylle til og fra gyllebeholderne skal foregå under opsyn.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold

Kommunen skal i henhold til § 42 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse eller tilladelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak, som skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige miljøpåvirkninger af kategori 1-, 2-, og 3-natur:

- Kategori 1-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, der fremgår af bilag 3, pkt. D i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, uanset størrelse, hvis de er beliggende inden for et Natura 2000-område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 2-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Natura 2000-områder, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, i form af
 - a) højmoser,
 - b) lobeliesøer,
 - c) heder, der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
 - d) overdrev, der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 3-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der ikke er omfattet af kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er beliggende uden for Natura 2000-områder, i form af
 - a) heder, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
 - b) moser, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
 - c) overdrev, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
 - d) ammoniakfølsomme skove.

I bekendtgørelsen er der for ovennævnte naturtyper fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniakdepositioner fra husdyrbrug. Af bekendtgørelsen fremgår, at kommunen i særlige tilfælde kan stille vilkår, som rækker udover beskyttelsesniveauet fastsat i bekendtgørelsen.

I henhold til § 7 og § 10 i Habitatbekendtgørelsen⁷ skal kommunens vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter.

Anlæggets nærhed til Kategori 1- og 2-natur

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven kan etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug ikke tillades inden for eller i en afstand på mindre end 10 m til Kategori 1- og 2-natur.

Billund Kommune kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at de ansøgte udvidelser og ændringer overholder de krævede afstande.

Ammoniakdeposition fra anlægget på naturområdet

I ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakemissioner, som viser, at projektet har en meremission på 630 kg N/år i forhold til nudrift og 8 års-driften. Den samlede emission efter etablering af produktionen bliver på 1.221 kg N/år.

I ansøgningssystemet er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakdeposition i en række naturtyper i et område omkring anlægget. Indhold og resultater af beregningerne er vist i tabel 5 nedenfor, hvor også oplysninger om naturtyperne er opført.

Naturpunkt, (bilag 4)	Naturkategori	Naturtype	Afstand fra anlægget (m)	Merbelastning - 8 år (Kg N/ha/år)	Merbelastning - nudrift (Kg N/ha/år)	Totaldeposition (Kg N/ha/år)	Ruhed
-	1	Mose v Karstoft Å	9.950	0	0	0	S
-	1	Borris Hede	10.470	0	0	0	S
10	2	Hede	704	0,1	0,1	0,1	S
-	2	Hede	1.815	0	0	0	Mk
1	3	Hede/LTA*	285	0,3	0,3	0,4	S
2	3	LTA	574	0	0	0	Bn
3	3	Mose	752	0	0	0,1	Mk
4	3	Mose	685	0	0	0	S
5	3	LTA	841	0	0	0	Bn
6	§ 3	Sø	62	0,7	0,7	2,5	V
7	§ 3	Sø	90	0,4	0,4	1,3	V
8	§ 3	Eng	410	0	0	0,1	Bn
9	§ 3	Sø	350	0,1	0,1	0,2	V

Tabel 5. Ammoniakdepositionen i omliggende natur. Bn: Blandet natur med lav bevoksning, S: Skov, MK: Blandet natur med middel bevoksning, V: Vand. *LTA: Lysåben tilgroet areal.

⁷ BEK nr. 1098 af 21/08/2023. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Ruheden i oplandet mellem anlægget og naturpunkterne er fastlagt til "Landbrug". Billund kommune vurderer, at de valgte ruheder er passende for de faktiske forhold.

Ammoniakpåvirkning af Kategori 1- og 2-natur

Kategori 1-natur er ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, jf. udpegningen i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt D. Afstanden fra Bøvlvej 139 til nærmeste Kategori 1-punkt i internationalt naturbeskyttelsesområde, EF-habitatområde nr. 63, *Mose ved Karstoft Å*, er ca. 10 km mod nordøst. Der er vurderet på ammoniakdeposition i næste afsnit.

Nærmeste Kategori 2-natur er en hede, der ligger ca. 700 m øst for Bøvlvej 139. Totaldepositionen af ammoniak fra husdyrbruget må i henhold til § 27 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ikke overstige 1,0 kg N/år i Kategori 2-natur, hvilket overholdes, jf. beregningsresultaterne i tabel 5.

På baggrund af en gennemgang af det ansøgte projekt og en sammenstilling med naturområder i nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk kan kommunen konstatere, at bekendtgørelsens generelle beskyttelsesniveauer ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

I ovenstående afsnit "Stalde og produktioner" og "Gødningsproduktion og -opbevaring" har kommunen fastsat vilkår, som sikrer, at de i beregningerne forudsatte anlægsindretninger og driftsformer bringes i anvendelse på husdyrbruget.

Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur

Afstanden fra Bøvlvej 139 til nærmeste Kategori 1-punkt i internationalt naturbeskyttelsesområde, EF-habitatområde nr. 63, *Mose ved Karstoft Å*, er ca. 10 km mod nordøst.

Mose ved Karstoft Å er udpeget for at bevare og fremme de naturtyper, der fremgår af udpegningsgrundlaget, herunder især aktiv højmoser, nedbrudt højmoser, brunvandet sø, hængesæk og tørvelavning.

Nedbrudt højmoser er den dominerende naturtype i området. Tilstanden af naturtypen er moderat til ringe. Især næringsstofbelastningen fra luften udgør en trussel mod alle de registrerede naturtyper i beskyttelsesområdet. Ligeledes er vedplanter, tilgroning med middelhøj og høj græs/urtevegetation (især blåtop) og uhensigtsmæssig hydrologi en trussel.

Der er foretaget depositionsregninger til Natura 2000, som viser en ikke målbar deposition på arealet. Det ansøgte projekt vurderes ikke at få negativ indvirkning på Natura 2000-området.

Det er på ovenstående baggrund Billund Kommunes vurdering, at tilladelse til det aktuelt ansøgte projekt på Bøvlvej 139, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af disse, hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter.

Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder Kategori 3-natur

Der er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet merbelastning og totalbelastning til repræsentative punkter omfattet af Kategori 3-natur eller § 3-natur, og resultaterne er vist i tabel 5, mens arealernes placering fremgår af bilag 4.

Moser, heder, overdrev og ammoniakfølsomme skove, herunder lysåbne tilgroede arealer, hører til Kategori 3-natur, for hvilke der i bekendtgørelsens bilag 3 er fastsat et beskyttelsesniveau på maks. 1,0 kg N/ha/år⁸ i merdeposition. Naturpunkterne 1-5 repræsenterer forskellige Kategori 3-naturarealer. Da merdepositionen på naturarealerne ikke overstiger 1 kg N/ha/år, er det kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt på arealerne.

Naturpunkt 8 repræsenterer en § 3 eng. Enge er ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det er kommunens vurdering, at en merbelastning på under 1 kg N/ha/år ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af engen.

Der ligger flere § 3 registrerede søer indenfor 1.000 m af ejendommen. Søer er ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Merdepositionen på den nærmeste sø (naturpunkt 6), der ligger ca. 60 m sydøst for ejendommen, er beregnet til 0,7 kg N/ha/år. Det er derfor kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af søerne ved deposition af luftbåren ammoniak.

Kommunens samlede vurdering

Bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkningen er fastsat ud fra bedste videnskabelige viden, som sikrer, at der med overholdelse af dette beskyttelsesniveau ikke vil kunne påvises en biologisk ændring af naturområderne. Da udvidelsen overholder beskyttelsesniveauet for ammoniakdeposition på ammoniakfølsom natur beliggende nærmest ejendommen, er det kommunens vurdering, at beskyttelsesniveauerne ligeledes er overholdt for øvrig natur i nærområdet.

Samlet set er det Billund Kommunes vurdering efter gennemgang af de repræsentative § 3 områder inden for 1.000 meter fra ejendommen, at der kan meddeles miljøtilladelse til det ansøgte projekt, uden at det i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3 registreret natur med ammoniak.

På ovenstående baggrund, er det kommunens vurdering, at anlæggets ammoniakemission, herunder i forbindelse med andre planer og projekter, ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af de nævnte naturforhold. Kommunen finder således ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en skærpelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til ammoniakfordampningen.

⁸ Jf. bilag 3 til bekendtgørelsen gælder at kommunen for kategori 3-natur har mulighed for at tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha/år.

Påvirkning af Bilag IV-arter

Arter der fremgår af Habitatdirektivets bilag IV, har i henhold til Habitatdirektivets artikel 12⁹ krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

Bilag IV-arter, der kan forekomme i området, vurderes at være spidssnudet frø, løgfrø, stor vandsalamander, markfirben, vand-, syd-, brun og langøret flagermus, samt birkemus, odder og ulv. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller optaget på rødlisten.

Kommunens vurdering

Den nærmeste registrering af Bilag IV-arter er cirka 1200 m nord for ejendommen og 1400 m øst for ejendommen, hvor der er registreret spidssnudet frø.

Der ligger flere § 3 registrerede søer og naturarealer indenfor 1.000 meter af ejendommen. I afsnittet ovenfor er der vurderet på ammoniakpåvirkningen på disse arealer. Det ansøgte projekt har ingen direkte fysisk indflydelse på § 3 søerne i området og vurderes heller ikke at udgøre en spærring mellem padders leve- og ynglesteder. En tilladelse til projektet vil heller ikke medføre fysisk påvirkning af nærliggende vandløb, ligesom driften af ejendommen ikke vurderes at medføre øget forstyrrelse af vandløb.

Det ansøgte projekt medfører ikke direkte fysiske ændringer af mulige levesteder for birkemusen. Det er derfor Billund Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil have nogen væsentlig påvirkning på arten.

Den ansøgte nye gyllebeholder skal placeres i et mindre skovstykke øst for ejendommen. Der vil derfor skulle fældes nogle træer. Billund Kommune har besigtiget skovstykket for at undersøge, om træerne kunne være potentielle yngle- eller rastelokaliteter for flagermus (bilag IV-arter).

På luftfotos ses, at træerne er plantet mellem 1995 og 1999, dvs. at de er max. 30 år gamle.

Det er kommunens vurdering, at der ikke er nogen træer i skovstykket, som er potentielt egnede for flagermus. Træerne er tynde og har ingen hulheder eller løs bark, som er egnede for flagermus.

Det er Billund Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil have en væsentlig påvirkning på de omtalte Bilag IV-arter eller deres levesteder.

Ud over Bilag IV-arterne nævnt i afsnittet har Billund Kommune ikke kendskab til øvrige beskyttede arter, der kunne tænkes at blive påvirket af en tilladelse til det ansøgte projekt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Når et husdyrbrug udleder mere end 750 kg N/år er det omfattet af kravet om BAT. Den beregnede ammoniakemission fra den ansøgte produktion er 1.221 kg

⁹ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer)

N/år. BAT-niveauet er i it-skemaet beregnet til 1.221 N/år. BAT er dermed overholdt.

Ophør

Der stilles vilkår, som skal sikre, at der ved ophør af driften træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og at gødning, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til etablering og drift af husdyrbruget med de ansøgte udvidelser og ændringer, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

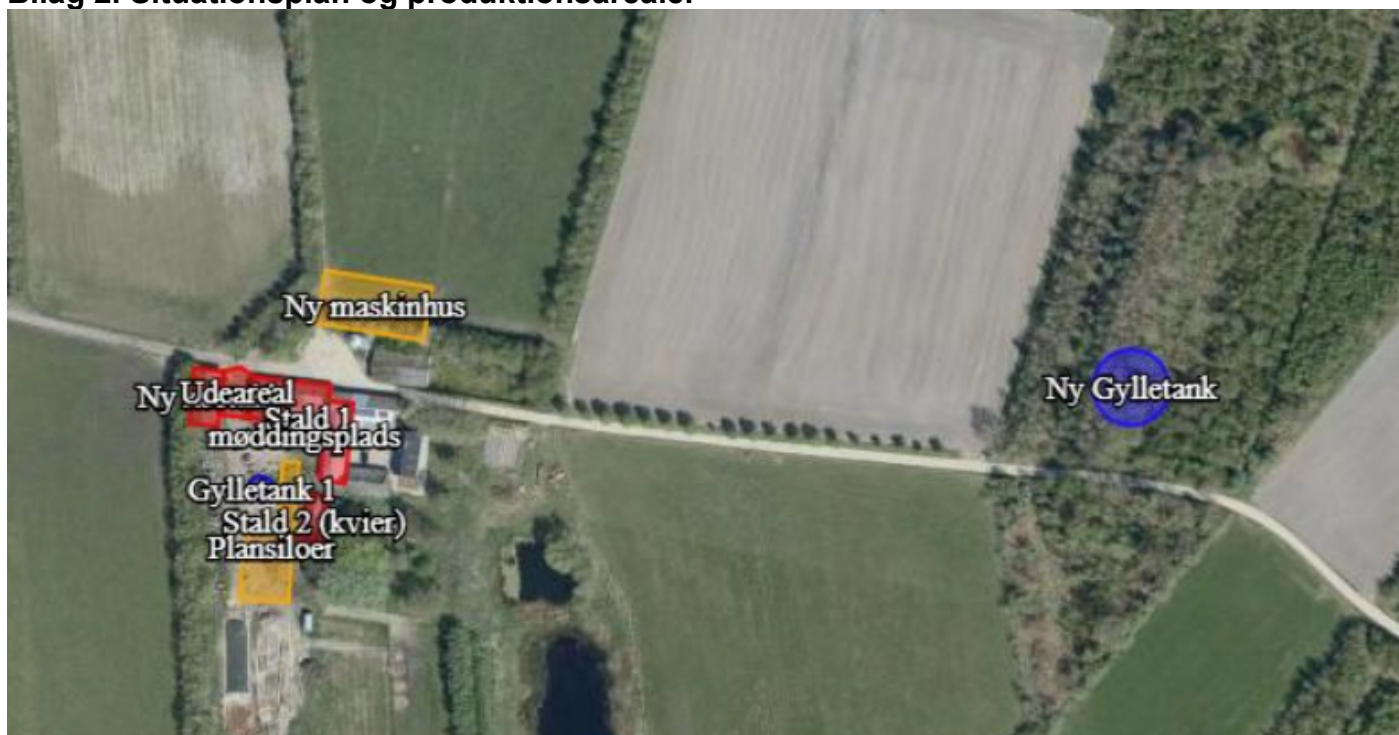
Bilag

- Bilag 1. Husdyrbrugets lokalisering
- Bilag 2. Situationsplan og produktionsarealer
- Bilag 3. Afløbsplan
- Bilag 4. Registreret natur omkring ejendommen

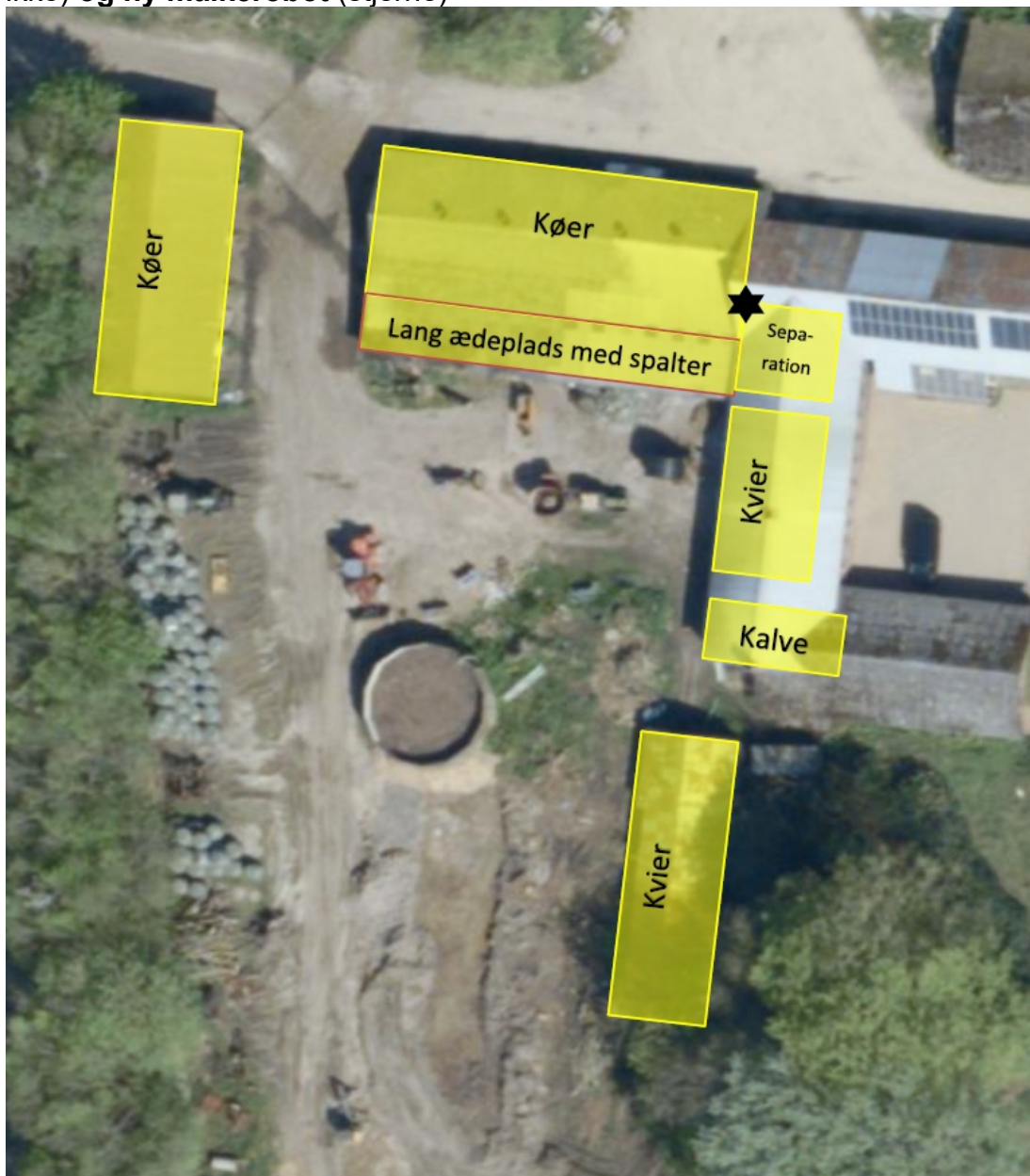
Bilag 1. Husdyrbrugets lokalisering

Bilag 2. Situationsplan og produktionsarealer

Produktionsarealer (gul = dybstrøelsesareal, udearealet fremgår ikke) **og ny malkerobot** (stjerne)

Aerial view of a wastewater treatment plant. The image shows a large circular tank (Fortank) and several rectangular buildings. Technical annotations are overlaid on the image:

- Two orange star symbols (★) are placed on the roof of a building on the left and on a smaller building in the center-right. Both are labeled "Befæstet areal" (Fixed area) in orange text boxes.
- A red line (Gyllekanal) connects the two star symbols, passing through the circular tank.
- A blue circle symbol (●) is located on the red line, just before it enters the circular tank. It is labeled "Fortank med pumpe" (Fortank with pump) in a black text box.

A legend box in the bottom left corner explains the symbols:

- Afløb : ★ (Outflow)
- Gyllekanal: — (Sludge channel)
- Fortank med pumpe: ● (Fortank with pump)

[illegible]

Bilag 4. Registreret natur omkring ejendommen

